

I. Oktatási blokk

1. A számviteli törvény változásai (2*45 perc)

Az elmúlt évek számviteli változásai nem voltak igazán átfogóak. A megszületett megoldások egy-egy részkérdés, részprobléma elméleti és gyakorlati hiányosságainak kezelésére irányultak. A legfőbb okok, amelyek kiváltották a számviteli törvény változását az elmúlt években az alábbiak voltak:

1. A számviteli törvény változásai /1. dia

Az Szt. változás okai:

- EU irányelvek változásai és az ebből következő jogharmonizáció megteremtése.
- Számvitelt érintő más hazai jogszabályok változásai (Ptk., Adótörvények).
- Gyakorlatban felmerült kérdések által kiváltott módosítások a(z)
 - nem egyértelmű megfogalmazások, eltérő értelmezések miatt,
 - egyszerűsítési és adminisztráció csökkentési szándékok miatt.

1. A számviteli törvény változásai /2. dia

Ha megvizsgáljuk az elmúlt évek főbb változásait, akkor az alábbiakat említhetjük meg:

- Könyvvizsgálati kötelezettség változása
- Nem pénzeszközben teljesített osztalék elszámolása
- Közbeső mérleg felhasználási lehetőségeinek bővülése
- Beszámoló, könyvvezetés pénznemének megválasztása (Euró, USD)
- Választható árfolyamok bővítése (EKB)
- Tanszferárkülönbség számvitelben történő kezelésének lehetősége
- Végelszámolás, felszámolás üzleti év vége pontosítása
- Szakmai szervezetek, továbbképzés reformja
- Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló megjelenése
- Ellenőrzés, önellenőrzés fogalmainak változása

A felsorolásból is kitűnik, hogy ezek a módosítások csak az Szt. egy-egy részletével foglalkoztak, pedig az újrakodifikálástól eltelt 15 év szükségessé tenné egy új, átfogó számviteli törvényi koncepció kialakítását. Ennek mellőzése mellett felsorolhatók persze különféle érvek, mint például folyamatosan szűkül azon vállalkozások köre, amelyek az Szt. hatálya alá tartoznak, egyre inkább teret nyer az IFRS-ek rendszerének alkalmazása a hazai vállalkozások körében és egyre fontosabb kérdésnek tűnik az adminisztráció további egyszerűsítése, például a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló készítés bevezetésének lehetőségével. Az adminisztráció egyszerűsítése érdekében tett egyéb intézkedések pedig jelentősen befolyásolták az elmúlt években a számviteli szakma és ezen belül a könyvvizsgálat jövőjét, és külső megítélését is.

Mindezek tükrében fontos szakmai kérdéssé vált, hogy meddig folytatható a számviteli törvény módosítását érdemi előrelépések nélkül? Erre jelenleg nem lehet egyértelmű választ adni.

A számviteli törvény 2015. évi változásai is részkérdéseket tárgyalnak, de ezen részproblémák egyes elemei fontos kihatással vannak (lehetnek) a számviteli beszámoló készítésére és a könyvvizsgálatra is. Ilyen kérdéskör például a Ptk. szerinti költségátalányok – késedelmi kamatok számviteli elszámolásának kötelezettsége. A 2016. évi ismert változások már összetettebb kérdéseket tárgyalnak, így az eredménykimutatást érintő változtatások, amelynek részeként megváltozik a fogalomrendszer, és törlésre kerülnek a rendkívüli tételek, már önmában jelentős változásnak tekinthető. Az eredmény felosztásának kérdésében bekövetkezett változás közelít az IFRS-ek rendszerében ismert megoldáshoz, illetve hasonlít az Szt. előtti időszak nyereségfelosztásának rendszeréhez, de egyikkel sem azonos módon fog működni. A továbbiakban tekintsük át a fontosabb 2015. évi változásokat és a 2016. évi, jelentős részben EU irányelvek átültetésével összefüggő számviteli törvényi változtatásokat.

1.1. A számviteli törvény 2015. évi változásai, valamint ezek könyvvizsgálatra gyakorolt hatása

1.1.1. Az Szt. Ptk-val való összhangjának megteremtése érdekében bekövetkezett módosítások

1.1.1.1. A pénzügyi lízing szabályozása

Az Szt. az új Ptk. hatálybalépésétől átvette a Ptk. pénzügyi lízingre vonatkozó fogalmát. Ez az új fogalom a korábbiaknál részben bővebb, egyes esetekben a **korábbi tartós bérleti szerződést is** pénzügyi lízingnek tekinti. Ennek számviteli kezelése azonban a gyakorlatban megoldhatatlan problémákat okozott. Gondot okozott a tartós bérlet és a pénzügyi lízing elhatárolása, másrészt nem tartalmazta a számviteli elszámolás egyik legfontosabb feltételét, a törlesztő részletek tőkére és kamatra történő megosztását sem. A számviteli törvény legújabb módosítása a fogalmi meghatározások tekintetében megváltoztatta a pénzügyi lízingre vonatkozó számviteli előírásokat, és átvette a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzügyi lízing fogalmát (tulajdonképpen a korábbi kategória érvényes ismétlen).

1.1. 2015. évi számviteli változások /3. dia

Szt. szerinti pénzügyi lízing fogalom

13. pénzügyi lízing: **a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény** szerinti pénzügyi lízingszerződés alapján létrejött ügylet, ideértve azt is, ha az az anyavállalat és a leányvállalata között jött létre; [A számviteli törvény 3. § (8) bekezdés 13. pontja, 177. §-a (40) bekezdése]

1.1. 2015. évi számviteli változások /4. dia

Ptk. szerinti pénzügyi lízing fogalom

6:409. § [Pénzügyi lízingszerződés]

Pénzügyi lízingszerződés alapján a lízingbeadó a tulajdonában álló dolog vagy jog (a továbbiakban: lízingtárgy) határozott időre történő használatba adására, a lízingbevevő a lízingtárgy átvételére és lízingdíj fizetésére köteles, ha a szerződés szerint a lízingbevevő a lízingtárgy gazdasági élettartamát elérő vagy azt meghaladó ideig való használatára, illetve - ha a használat időtartama ennél rövidebb - a szerződés megszűnésekor a lízingtárgy ellenérték nélkül vagy a szerződéskötéskori piaci értéknél jelentősen alacsonyabb áron történő megszerzésére jogosult, vagy a fizetendő lízingdíjak összege eléri vagy meghaladja a lízingtárgy szerződéskötéskori piaci értékét.

1.1. 2015. évi számviteli változások /5. dia

Hpt. szerinti pénzügyi lízing fogalom

Hpt. 6. § (1) 89. pénzügyi lízing: az a tevékenység, amelynek során a lízingbeadó a tulajdonában lévő ingatlant vagy ingó dolgot, illetve vagyoni értékű jogot a lízingbevevő határozott idejű használatába adja oly módon, hogy a használatba adással a lízingbevevő

- a) viseli a kárveszély átszállásából származó kockázatot,
- b) a hasznok szedésére jogosulttá válik,
- c) viseli a közvetlen terheket (ideértve a fenntartási és amortizációs költségeket is),
- d) jogosultságot szerez arra, hogy a szerződésben kikötött időtartam lejártával a lízingdíj teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részének, valamint a szerződésben kikötött maradványérték megfizetésével a dolgon ő vagy az általa megjelölt személy tulajdonjogot szerezzen. Ha a lízingbevevő nem él e jogával, a lízing tárgya visszakérül a lízingbeadó birtokába. A felek a szerződésben kötik ki a lízingdíj tőkerészét - amely a lízingbe adott vagyontárgy, vagyoni értékű jog szerződés szerinti árával azonos -, valamint kamatrészét és a törlesztésének ütemezését;

A Hpt. szerinti fogalom átvételével visszamenőlegesen, 2014-re is alkalmazhatók a pénzügyi lízingre vonatkozó szabályok az elszámolásban, azaz a Hpt. szerinti számviteli elszámolásra módosíthatók a korábbi elszámolások is.

Feladat a Pénzügyi lízingre

Egy Kft. több millió forint értékű haszongépjárművekre kötött zárt és nyílt végű pénzügyi lízing szerződéseinek futamideje 20X2. december, illetve 20X3. január hónapban lejártak, de az ütemterv szerinti fizetések több hónapban elmaradtak.

A lízing cég 20X2. májusában felmondta a szerződéseket, 20X2. május-június hónapban megbízottja elszállította az eszközöket. Az eszközökről szakértői vélemény készült, melyet a Kft.-vel nem ismertettek, de annak költségét átszámlázták. Az eszközök aktiválásakor a Kft. minden eszközre több millió forint maradvány értéket állapított meg. A Kft.-nél az eszközök kivezetése a könyvekből a szerződések megszűnése napjával történt.

Az eszközökből már több értékesítésre került 20X2. szeptember – 20X2. december között, mélyen azok piaci értéke alatt. A módosító számlák az eszközök értékesítésének vélhető napjával kerültek kiállításra, mint teljesítési időponttal, a keltük pedig hónapokkal későbbi. A számlákon az eszköz eredeti bekerülési értéke negatív értékkel van feltüntetve, míg pozitív értékkel a visszavételt követő „újbolí” értékesítési árral csökkentett eredeti eszközérték szerepel. A még birtokukban lévő eszközökről nem állítottak ki módosító számlákat. A Kft. a fenti módon kiállított módosító számlákat nem fogadta be.

Feladat: Alakítsa ki könyvvizsgálói véleményét az alábbi kérdések tekintetében!

1. A lízing cégnek mikor és milyen teljesítési időponttal, milyen értéken kell a visszaszármaztatott eszközökre vonatkozóan a módosító, illetve a birtokbaadás módosító számlákat kiállítani?
2. Helyes-e a Kft. által alkalmazott időpont az eszközök kivezetésére?
3. Helyesen járt-e el a Kft., amikor a fenti módon kiállított módosító számlákat nem fogadta be, vagy köteles lenne azok befogadására?
4. Mi a helyes könyvelése az eszközöknek, ha a lízing cég peresíti a követelését a náluk lévő eszközök tekintetében?
5. A 20X2. évi mérlegben hogyan, milyen bizonylattal alátámasztva kell kimutatni az eseményeket, a valódiság elvének megsértése nélkül?

Pénzügyi lízing feladat megoldása

1. A pénzügyi lízing zárásakor vagy meghiúsulásakor a lízingbeadónak a **visszavétel** időpontjával kell a helyesbítő számlát kiállítania (Szt. 50. § (6)) az eszközök piaci értékének figyelembe vételével. A lízingbeadó ezen az összegben veszi vissza a könyveibe az eszközt. A lízingbevevő pedig kivezeti a könyveiből az eszközt. Nála két eset lehetséges:
 - a) Ha a lízingtárgy könyv szerinti (nettó) értéke kisebb, mint a leszámlázott visszavételi értéke, akkor a különbözetet az addig elszámolt terv szerinti értékcsökkenés csökkenéseként kell könyvelni.
 - b) Ha a visszavételi érték kisebb, mint a lízingtárgy könyv szerinti nettó értéke, akkor a különbözetet terven felüli értékcsökkenésként kell könyvelni.
2. A Kft. könyveiből az eszközöket a tényleges elszállításkor (átadás-átvétel) kell kivezetni, hiszen egészen eddig tudta hasznosítani azokat. A lízingbeadó is csak ekkor tudja felvenni a könyveibe az eszközt annak piaci értékén. (Ezt a véleményt persze befolyásolhatná a tényleges szerződés szövegének ismerete is. Nem zárható ki, hogy a szerződés felmondása után már tilos volt az eszközök használata, stb.)
3. Mivel a szerződés a futamidő lejáratá előtt szűnt meg szerződésbontás következtében, további elszámolások is következhetnek. A kérdéses esetben azért következett be a szerződésbontás, mert a lízingbevevő nem tudta fizetni a lízingdíjakat. Ekkor a lízingbeadó megpróbálja eladni az eszközt piaci értéken. Ha ez sikerül, akkor ebből az összegből levonja a lízingbevevővel szemben még fennálló követelését. Ha a különbözet pozitív, akkor kifizeti a lízingbevevőnek, ha negatív, akkor a lízingbevevőnek keletkezik fizetési kötelezettsége. Ettől még a Kft. nem köteles elfogadni a lízingbeadó által meghatározott piaci értéket, azt vitathatja peres eljárás keretében. Erre a szerződésben kellett, hogy utaljanak a megállapodás során. Ettől függ annak megítélése is, hogy a módosító számlákat be kell-e fogadnia, vagy sem.
4. Peresítés esetén is ki kell vezetni az átadott eszközöket az általános szabályok szerint. Ha fizetési kötelezettsége van a lízingbevevőnek és ezt nem ismeri el, akkor természetesen nem könyveli le a kötelezettség keletkezését és a különbözetet sem számolja el terven felüli értékcsökkenésként. Helyette belép a céltartalékolás kérdése a bizonytalan bírósági megítélés miatt.
5. A 2012. évi mérlegben az elszámolások bizonylata a szerződés felmondása, az átadás-átvétel bizonylatai, és a vitatott módosító számlák lehetnek. Például ez utóbbira lehet hivatkozni akkor, amikor a kötelezettség nem kerül könyvelésre, mert nem ismeri el a visszavételkor meghatározott piaci árat tényleges piaci értéknek a lízingbevevő.

1.1.1.2. Közbenső mérleg összeállítása

A közbenső mérleg készítésére az Szt. és a Ptk. egyaránt tartalmaz előírásokat. Erre alapvetően akkor kerül sor, ha valakinek jogi érdeke fűződik a saját tőke évközi pontos nagyságának meghatározásához.

1.1. 2015. évi számviteli változások /6. dia

Közbenső mérleggel kapcsolatos sajátosságok az Szt-ben:

- Elkészítésére a könyvek lezárása nélkül kerül sor.
- Alá kell támasztani eredménykimutatással, de ez nem igazi eredménykimutatás, hiszen az értékelések jelentős része nem is kerül könyvelésre, de figyelembe kell venni azokat.
- Leltárral is alá kell támasztani.
- Nem kell kiegészítő mellékletet készíteni.
- Könyvvizsgálat szükséges, ha maga a cég is könyvvizsgálatra kötelezett.

1.1. 2015. évi számviteli változások /7. dia

A közbenső mérleg felhasználhatóságára vonatkozó szabályokat korábban az új Ptk. szabályozta. Időben ez 6 hónapot jelentett, amíg erre a mérlegre hivatkozhattak a társaságok döntéseik megalapozása érdekében. Néhány területen azonban a Ptk. nem határozott meg ilyen időtartamot, ezért **a számviteli törvény hiánypótló ebben a tekintetben** és tulajdonképpen egységesen teszi lehetővé a felhasználhatóságot **a közbenső mérleg fordulónapját követő 6 hónapon belül**. Ha több döntés megalapozására kívánják felhasználni, a feltételeket egybe kell számítani.

Szt. 39. § (7) A legutolsó beszámolót, vagy ha ilyen készült, a (6) bekezdés szerinti közbenső mérleget - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a mérleg fordulónapját követő hat hónapiig lehet figyelembe venni a saját tőke alátámasztására.

A gyakorlatban leginkább kardinális kérdés annak eldöntése, hogy mikor, milyen esetekben kell közbenső mérleget készíteni egy döntés alátámasztására. A régi Gt. felsorolta ezeket a konkrét eseteket, de nem teljes körűen, így gyakran vitára adott okot az elkészítés kötelezettsége. Az új (Szt. szerinti) megfogalmazás világossá teszi, hogy **minden olyan esetben közbenső mérleget kell készíteni, amikor a saját tőke pontos évközi meghatározására van szükség jogszabályi előírás alapján**.

1.1.1.3. Sérelemdíj, behajtási költségátalány számviteli elszámolása

1.1. 2015. évi számviteli változások /8. dia

A sérelemdíj és a behajtási költségátalány egyaránt **új elem az egyéb ráfordítások és egyéb bevételek** tételes felsorolt jogcímei **között**. A sérelemdíjat csak bíróság állapíthatja meg, ezért a számviteli elszámolásai nem igazán szorulnak magyarázatra.

2:52. § [Sérelemdíj]

(1) Akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemtől.

(2) A sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - **a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni**, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

(3) A sérelemdíj mértékét **a bíróság az eset körülményeire** - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, **egy összegben határozza meg**.

6:470. § [Felelősségbiztosítási szerződés]

(1) Felelősségbiztosítási szerződés alapján a biztosított követelheti, hogy a biztosító a szerződésben megállapított módon és mértékben mentesítse őt olyan kár megtérítése, illetve sérelemdíj megfizetése alól, amelyre jogszabály értelmében köteles.

A behajtási költségátalány jelenlegi tételes szabályai sok gondot okoznak a gyakorlatban. Ezek a problémák pillanatnyilag a kötelezett oldaláról érintik érzékenyen a cégeket és ezen keresztül a könyvvizsgálókat is. A fogalom szerint a kötelezettség a késedelembe esés napjától fennáll, azt le kell könyvelni akkor is, ha azt később elengedik vagy lemondanak róla. Amíg a késedelmi kamatról joga van a feleknek valamilyen szinten szerződéses megállapodást kötni, addig a behajtási költségátalány tekintetében nincs lehetőség a szerződéses felek között eltérni a törvényi előírásoktól. A két téma alapvetően ezen a területen különbözik egymástól, de nem különbözik a kötelelem beállása tekintetében. Ezért került sor az Szt. késedelmi kamatra vonatkozó szabályának módosítására is, ahonnan kiemelésre került a passzív időbeli elhatárolások jogcím szerinti felsorolásából a „késedelmi kamatot” szövegrész. Ez egyben azt is jelenti, hogy a késedelmi kamat, ahogy a költségátalány is, a késedelembe esés napjától kötelezettségként mutató ki a számviteli elszámolásokban és a mérlegben.

2014. évi LXXIV. tv. 305. §. Hatályát veszti az Szt. 44. § (1) bekezdés c) pontjában a „késedelmi kamatot,” szöveg;

A további értelmezés érdekében tekintsük át a témával kapcsolatos konkrét szabályokat!

1.1. 2015. évi számviteli változások /9. dia

A Ptk.-ról szóló 2013. évi V. törvény 6:155.§-a rendelkezik a vállalkozások késedelmes fizetése esetén bekövetkező jogkövetkezményekről.

6:155. § [Fizetési késedelem vállalkozások közötti szerződésben, valamint pénztartozás fizetésére kötelezett hatóság szerződése esetén]

(2) Ha vállalkozások közötti szerződés esetén a kötelezett,fizetési késedelembe esik, köteles a jogosultnak a követelése behajtásával kapcsolatos költségei fedezésére negyven eurónak a Magyar Nemzeti Bank késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőnapján érvényes hivatalos deviza-középárfolyama alapján meghatározott forintösszeget megfizetni. E kötelezettség teljesítése nem mentesít a késedelem egyéb jogkövetkezményei alól; a kártérítésbe azonban a behajtási költségátalány összege beszámít. A behajtási költségátalányt kizáró, vagy azt negyven eurónál alacsonyabb összegben meghatározó szerződési kikötés semmis.

A késedelmes fizetéshez kapcsolódóan a Ptk. 6:155.§-a (4) bekezdésének előírása azt is rögzíti, hogy a késedelmes fizetéshez kapcsolódó késedelmi kamat is jár, a késedelmi kamatot kizáró, vagy a Ptk szerint meghatározott mértékhez képest alacsonyabb értékben meghatározó szerződés szintén semmis.

1.1. 2015. évi számviteli változások /10. dia

6:155 § (4) Vállalkozások közötti szerződés esetén a késedelmi kamatot kizáró szerződési feltétel, vagy azt az (1) bekezdésben meghatározott mértékhez képest alacsonyabb értékben meghatározó szerződési feltétel semmis, kivéve, ha a kötelezett késedelme esetére kötbér fizetésére köteles.

A Ptk. ezen szabálya az európai parlament és a tanács **2011/7/EU irányelv** ide vonatkozó előírásai alapján került kialakításra. A hivatkozott irányelv azonban nem tartalmaz olyan előírást, amely a régi és az új Ptk.-ban is megfogalmazásra került.

1.1. 2015. évi számviteli változások /11. dia

6. cikk: A behajtási költségek megtérítése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben kereskedelmi ügyletekben a 3. vagy a 4. cikkel összhangban késedelmi kamat válik esedékessé, a hitelező jogosult az adóستól legalább 40 EUR összegű átalány megfizetését követelni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett átalányösszeg külön fizetési felszólítás nélkül, a hitelező számára felmerült behajtási költségeikért kártérítésként váljon esedékessé.

Ezen irányelvi előírás tehát nem azt tartalmazza, hogy a jogosult köteles a 40 euró átalányt érvényesíteni, illetve ezt a tartozást a kötelezett teljesíteni, hanem lehetőség van arra, hogy ezt a jogosult érvényesítse vagy sem. Így az irányelv szabályából az is következik, hogy a 40 euró behajtási költségátalány megfizettetéséről a jogosult le is mondhat, azaz nem kötelező ezt a követelését érvényesíteni, mint azt az irányelv előírásaival ellentétben az új és a régi Ptk. is szabályozza. Így az irányelv a szerződéses szabadságot megadja, a Ptk. viszont éppen ezt a szerződéses szabadságot nem biztosítja a szerződő felek számára.

Az irányelv 3. cikke az alábbiakat tartalmazza:

Vállalkozások közötti ügyletek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a vállalkozások között lebonyolított ügyletekben a hitelező külön fizetési felszólítás nélkül legyen jogosult késedelmi kamatra, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

a) a hitelező teljesítette szerződéses és jogszabályi kötelezettségeit; és

b) a hitelező nem kapta kézhez időben az esedékes összeget, kivéve, ha az adós nem felel a késedelemért.

1.1. 2015. évi számviteli változások /12. dia

Ptké módosítása 2015. június 18.

- Ptk. 6:155. §-ában nevesített behajtási költségátalány valójában egy **szubjektív jellegű szankció**, hasonlóan a szerződésszegéshez kapcsolódó kártérítéshez. Ez azt jelenti, hogy **nem jár automatikusan, hanem csak akkor**, ha a kötelezett a késedelem alól **nem tudja magát kimenteni**.

Magyar Közlöny 84. számában, 2015. június 18-án kihirdetésre került a 2015. évi LXXI. törvény. Ennek a törvénynek a 26. §-a új 22/B. §-al egészíti ki a Ptké.-t. **22/B. Behajtási költségátalány megfizetése [A Ptk. 6:155. § (2) bekezdéséhez]**

53/B. § Vállalkozások közötti szerződésből, illetve szerződő hatóságnak szerződő hatóságnak nem minősülő vállalkozással kötött szerződésből eredő fizetési késedelem esetén a behajtási költségátalány megfizetésére – a Ptk. hatálybalépését megelőzően kötött szerződések tekintetében is – a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni, így a kötelezett, illetve a szerződő hatóság a behajtási költségátalány megfizetésére nem köteles, ha az erre irányuló igény érvényesítése során a késedelmét kimenti.”

1.1. 2015. évi számviteli változások /13. dia

A Ptké módosításának indokolása:

A behajtási költségátalány funkciója szerint a kár egyik elemének, nevezetesen a kárigény érvényesítésével kapcsolatosan felmerült költségek megtérítését szolgálja. **Rendeltetését tekintve tehát inkább a szerződésszegéssel okozott kártérítési felelősséggel, mintsem a teljesítés késedelmé miatti kamatfizetési kötelezettséggel hozható összefüggésbe.** Ez a jellegzetessége alapvetően amellet szól, hogy kárfelelősségi jellegű jogintézmény, amelynek esetében, ahogyan ezt a módosítás egyértelművé teszi, **a felelősség alól a Ptk. 6:142. §-a alapján kimentésnek van helye.** Erre utal továbbá az is, hogy a **Ptk.** a késedelmi kamatfizetési kötelezettségtől eltérően a behajtási költségátalány tekintetében **nem mondja ki, hogy az ennek megfizetésére irányuló kötelezettség akkor is beáll, ha a kötelezett, illetve a szerződő hatóság a késedelmét kimenti, vagyis e jogintézményt a késedelmi kamatfizetéstől eltérően nem objektív alapú szankcióként rendeli alkalmazni.**

1.1. 2015. évi számviteli változások /14. dia

A konkrét előírások gyakorlatban történő megvalósítása különféle nehézségekbe ütközik. Ilyen problémák a következők:

- Nem veszi figyelembe a tartozás tökeösszegének nagyságát, attól függetlenül állapítja meg a díjat. Pl. számlatartozás 3 eFt, a behajtási költségátalány az MNB árfolyam függvényében kb. 12 eFt.
- Nem adósonként kezeli a problémát, hanem minden egyes késedelemre vonatkozik. Pl. 10 db 3 eFt-os számlatartozás esetén, ami 30 eFt, a behajtási költségátalány ennek többszöröse lesz, kb. 120 eFt.
- Hasonló problémát okoz a részletfizetés is. Ha pl. 10 részletben fizetik meg az ellenértéket szerződés szerint, akkor a részletekre is darabonként vonatkozik a 40 Euró, ha késedelmesen történik a pénzügyi teljesítés. Emiatt egy beérkező számla után lehet akár 10 * 40 Euró is a kötelezettség.
- A fentiek alapján, ha a hitelező be kívánja hajtani ezeket az összegeket, az üzleti kapcsolatok ellehetetlenüléséhez vezethetnek ezek a megoldások.
- A piaci szereplők többségét érintik ezek a szabályok, szükségessé válik egy ilyen típusú nyilvántartás készítése, ami az eredeti dokumentumok többszörösét jelentik, azaz igen jelentős adminisztrációs teher is keletkezik a cégeknél, függetlenül attól, hogy a jogosult kíván-e élni a behajtással vagy sem.

- Kötelező könyvvizsgálat esetén korlátozott véleményt eredményezhet, ha a vállalkozás nem könyvelte le ezeket a díjakat és összességében lényeges hibás állítást tartalmazhat a beszámoló annak ellenére, hogy ezt a későbbiekben a jogosult nem fogja behajtani.
- Adóhatósági megállapításokra vezethet, amelynek következménye lehet a mulasztási bírság, akár esetenként 500 eFt.

A behajtási költségátalány tekintetében az egyértelmű és jó megoldás az EU irányelv szó szerinti átvétele lenne a Ptk-ban. Ha ez nem lehetséges, a számviteli törvény egyéb bevételek és egyéb ráfordításokra vonatkozó szabályait is lehetne módosítani, azaz mikor kell elszámolni a ráfordítást és a bevételt. A jogosult tekintetében ez ma is megoldott probléma, mert az Szt. 77. §-a szerint a szerződéses viszonyokban csak a mérlegkészítésig pénzügyileg rendezett bevételek számolhatók el. Az EU irányelvhez hasonlóan lehetne szabályozni a kötelezettséget is, az alábbiak szerint:

1.1. 2015. évi számviteli változások /15. dia

81. § (1) Egyéb ráfordítások az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek sem a pénzügyi műveletek ráfordításainak, sem rendkívüli ráfordításnak.

(2) Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni:

b) a fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált, elszámolt, fizetendő, a mérlegfordulónap előtti időszakhoz kapcsolódó bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, behajtási költségátalányok kártérítések, sérelemdíjak összegét, *(feltéve, ha a jogosult az igényét dokumentáltan a mérlegkészítésig bejelentette)*;

Ez a megoldás persze már túlterjed a költségátalány szabályozásán, hiszen minden hasonló tétel tekintetében azonos módon oldaná meg a számviteli elszámolási problémákat. Jelenleg erre a módosítási javaslatra nem volt fogadókészség a jogalkotó részéről.

1.1.1.4. Tőketartalékba történő juttatások elszámolása

1.1. 2015. évi számviteli változások /16. dia

Az Szt. módosítása csak egyértelművé kívánta tenni a gyakorlat számára, hogy a tőketartalékba történő juttatások nem értelmezhetők önálló gazdasági eseményként, mert mindig szükséges hozzá a jegyzett tőke felemelése is.

36. § (1) A **tőketartalék** növekedéseként kell kimutatni:

a) részvénytársaságnál a részvények kibocsátáskori, ideértve a tőkeemeléskori (jegyzési) ellenértéke és névértéke közötti különbözetet,

b) az a) ponton kívüli egyéb vállalkozónál a tulajdonosok (a tagok) által az alapításkor az alapítás részeként, illetve a tőkeemeléskor a tőkeemelés részeként **tőketartalékba** (a jegyzési érték és a névérték különbözeteként) véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értékét,

1.1.1.5. Pótbefizetés teljesítése nem pénzbeli hozzájárulással

A tulajdonosok egyetértése esetén a pótbefizetés nem csak pénzben teljesíthető a Ptk. szerint, hanem eszközök átadásával is. Ennek számviteli szabályait tartalmazza a módosítás, amelynek értelmében az eszközök átadásánál az értékesítés szabályait kell alkalmazni azzal, hogy az eladáskor keletkezett követelést az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni. A Ptk. szerint a pótbefizetés visszajár, ezért az eszközök visszaadásakor a követelést a lekötött tartalékkal szemben kell kivezetni. Ez utóbbi a gyakorlatban gondot okozhat, hiszen a visszaadásakor nem biztos, hogy a kapott eszköz rendelkezésre áll, illetve ha rendelkezésre is áll, az értéke megváltozhatott az eltelt idő alatt. Aki teljesíti a pótbefizetést, annak az eredménytartalékból kell teljesítenie, aki kapja, annál pedig a lekötött tartalékot kell növelni.

Az eszközben kapott teljesítés tehát kötelezettség növekedést jelent, amelyet át kell vezetni a lekötött tartalék növekedéseként, hiszen a magyar szabályok szerint ez része a saját tőkének.

37. § (1) Az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni:

d) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség pótlásához nem szükséges - korábban ilyen címen adott - **pótbefizetés** visszakapott összegét a pénzmozgással, az eszkozmozgással egyidejűleg,

1.1. 2015. évi számviteli változások /17. dia

(7) Amennyiben a gazdasági társaság veszteségének fedezetére szolgáló - törvényi előíráson alapuló - **pótbefizetés** teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a teljesítésként átadott eszközt - az eszkozmozgással egyidejűleg - az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni, azzal, hogy az így keletkezett követeléssel szemben kell az eredménytartalékot csökkenteni.

37. § (10) Amennyiben a gazdasági társaság veszteségének fedezetére szolgáló - törvényi előíráson alapuló - korábban teljesített **pótbefizetés** visszafizetésének a teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a teljesítésként átadott eszközt - az eszkozmozgással egyidejűleg - az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni, azzal, hogy az így keletkezett követeléssel szemben kell a lekötött tartalékot csökkenteni.

Gyakorlatban előforduló probléma lehet, hogy a cégek pénz- és eszkozmozgás nélkül kívánják rendezni a teljesítést. Ilyen határozatot a közgyűlés, taggyűlés nem hozhat. Ilyen nem lehetséges sem a pénz tényleges kifizetése, sem pedig az eszközök tényleges átadása nélkül. Például nem lehetséges a veszteség rendezése önmagában a következő módon: T 3. Egyéb követelések – K 4. Lekötött tartalék.

Feladat tagi kölcsönből történő pótbefizetésre /18. dia

Egy vállalkozás tulajdonosa a korábban nyújtott tagi kölcsönét könyv szerinti értéken pótbefizetésre kívánja konvertálni. Ennek összege 50 mFt. A pótbefizetésről szóló határozat megszületett, a követelés átadásáról szóló megállapodást aláírták.

Tagi kölcsönből történő pótbefizetés feladat megoldása /19. dia

A pótbefizetés könyvelése a kötelezettnél

1. Határozat a pótbefizetésről	
T 4. Eredménytartalék – K 4. Lekötött tartalék	50 mFt
2. Az eszköz (követelés) értékesítése a pótbefizetésekor eladási áron	
T 3. Egyéb követelések (új) – 9. Egyéb bevételek	50 mFt
3. Az eszköz (követelés) értékesítése könyv szerinti értéken	
T 8. Egyéb ráfordítások – K 3. Egyéb követelések (rég)	50 mFt
4. A teljesítéskor a lekötött tartalék visszavezetése	
T 4. Lekötött tartalék – K 4. Eredménytartalék	50 mFt
5. A teljesítés elszámolása	
T 4. Eredménytartalék – K 3. Egyéb követelések (új)	50 mFt

A pótbefizetés könyvelése a jogosultnál

- Határozat a pótbefizetésről – jelenleg hatályos szabályok szerint nem könyvelhet semmit, mert csak a teljesítéskor számolható el a lekötött tartalék növekedése!
- Az eszköz (követelés) átvétele a pótbefizetés teljesítéseként.

T 3. Egyéb követelések – K 4. Lekötött tartalék	50 mFt
---	--------
- Kompensáció

T 4. Egyéb rövid lej. köt. (tagi kölcsön) – K 3. Egyéb követelések	50 mFt
--	--------

Ebben az esetben a kompenzációval történő rendezés egyfajta teljesítési módnak számít. A követelés átadásáig nem volt könyvelhető pénz és eszköz mozgás nélkül a saját tőke rendezése.

Feladat a Pótbefizetés teljesítésére /20. dia

Egy vállalkozást, mint tulajdonost, kötelezett a befektetést élvező társaság taggyűlése pótbefizetés teljesítésére. Ennek összege 10 000 eFt.

A fentiek ismeretében melyek azok a könyvelési tételek, amelyek részben, vagy egészben kielégíthetik a számviteli törvény előírásait és miért? A magyarázatot az üres sorokban kérjük feltüntetni!

A) Döntést hoztak arról, hogy a pótbefizetést pénzeszközök átadásával teljesítik a tőketartalék terhére és lekönyvelték a következőt:

T 4. Tőketartalék – K 4. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek 10 000 eFt.

B) Döntést hoztak arról, hogy a pótbefizetést pénzeszközök átadásával teljesítik, de a fordulónapig ez nem történt meg. Könyvelés:

T 4. Eredménytartalék – K 4. Lekötött tartalék 10 000 eFt.

C) Arról döntöttek, hogy a pótbefizetést egy vagyoni értékű jog átadásával teljesítik, ezt el is fogadták és a vagyoni értékű jogot át is adták. A könyvelt tételek a következők:

T 8. Egyéb ráfordítások – K 1. Vagyoni értékű jogok (Né) 7 000 eFt.

T 3. Vevők – K 9. Egyéb bevételek 10 000 eFt.

T 3. Vevők – K 4. Fizetendő áfa 2 700 eFt.

T 4. Eredménytartalék – K 3. Vevők 10 000 eFt.

D) A pótbefizetést pénzeszközök átadásával teljesítették és átutaltak 10 000 eFt-ot. Könyvelése:

T 8. Rendkívüli ráfordítások – K 3. Elszámolási betét 10 000 eFt.

E) A pótbefizetést úgy döntöttek, hogy a lekötött tartalékból finanszírozzák meg. Könyvelése:

T 4. Lekötött tartalék – K 3. Elszámolási betét 10 000 eFt.

... db jó megoldás van

Helyesen

Feladat megoldása a Pótbefizetés teljesítésére /21. dia

Egy vállalkozást, mint tulajdonost, kötelezett a befektetést élvező társaság taggyűlése pótbefizetés teljesítésére. Ennek összege 10 000 eFt.

A fentiek ismeretében melyek azok a, könyvelési tételek, amelyek részben, vagy egészben kielégíthetik a számviteli törvény előírásait és miért? A magyarázatot az üres sorokban kérjük feltüntetni!

A) Döntést hoztak arról, hogy a pótbefizetést pénzeszközök átadásával teljesítik a tőketartalék terhére és lekönyvelték a következőt:

T 4. Tőketartalék – K 4. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek 10 000 eFt.

Nem finanszírozható a tőketartalékból és helytelen az egyéb rövid lejáratú kötelezettségen előírni.

B) Döntést hoztak arról, hogy a pótbefizetést pénzeszközök átadásával teljesítik, de a fordulónapig ez nem történt meg. Könyvelés:

T 4. Eredménytartalék – K 4. Lekötött tartalék 10 000 eFt.

Helyes, mert a pénzeszközzel vagy nem pénzeszközzel történő teljesítésig le kell kötni a döntés miatt az eredménytartalékot.

C) Arról döntöttek, hogy a pótbefizetést egy vagyoni értékű jog átadásával teljesítik, ezt el is fogadták és a vagyoni értékű jogot át is adták. A könyvelt tételek a következők:

T 8. Egyéb ráfordítások – K 1. Vagyoni értékű jogok (Né) 7 000 eFt.

T 3. Vevők – K 9. Egyéb bevételek 10 000 eFt.

T 3. Vevők – K 4. Fizetendő áfa 2 700 eFt.

T 4. Eredménytartalék – K 3. Vevők 10 000 eFt.

Helyes, mert eszközök átadásával is teljesíthető, és az értékesítés szabályait kell alkalmazni, majd az áfa nélküli követelést át kell vezetni az eredménytartalék csökkentéseként.

D) A pótbefizetést pénzeszközök átadásával teljesítették és átutaltak 10 000 eFt-ot. Könyvelése:

T 8. Rendkívüli ráfordítások – K 3. Elszámolási betét 10 000 eFt.

Ez nem egyszerű pénzeszköz átadás! Így nem lehet rendkívüli ráfordítás.

E) A pótbefizetést úgy döntöttek, hogy a lekötött tartalékból finanszírozzák meg:

T 4. Lekötött tartalék – K 3. Elszámolási betét 10 000 eFt.

Csak az eredménytartalékból finanszírozható, erre nem lehet közvetlenül felhasználni lekötött tartalékot még akkor sem, ha így kívántak volna fedezetet képezni.

	2 db jó megoldás van	Helyesen	B) C)
--	----------------------	----------	--------------

1.1.1.6. Egyéb, más jogszabályok miatti főbb módosítások

1.1. 2015. évi számviteli változások /22. dia

- **Engedmény – a közvetett pénz-visszatérítési akció keretében**

Az Áfa törvénnyel való összhang megteremtése érdekében került szabályozásra a számviteli törvényben ez a téma. **Minden szerződésen alapuló, utólag adott, kapott engedmény az egyéb bevételeket, egyéb ráfordításokat érinti**, ha nem konkrét termékbeszerzéshez, szolgáltatás nyújtásához kapcsolódott. A közvetett pénzvisszatérítésnél a visszatérítést nyújtó nem azonos az eladóval. A számviteli elszámolások tehát csak kiegészítésre kerültek az engedmények egyik újabb formájával. A működését alapvetően az Áfa tv. szabályozza, és lehetővé teszi az adóalap módosítását is a feltételek fennállása esetén. Ebből következően az engedmények áfa nélküli összege számolható el egyéb bevételként illetve egyéb ráfordításként a számvitelben.

Áfa tv. 77. § (4) *Ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítését követően az adóalany az üzletpolitikájában részletesen rögzített feltételek szerint vásárlásösztönzési célból pénzt térít vissza a pénzt visszatérítő adóalany **utólag csökkentheti** azon termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása **adóalapját**, amelyre vonatkozóan a pénzt visszatéríti (adóalap csökkentésre jogosító ügylet) feltéve, hogy*

Szt. 77. § (7) Egyéb bevételként kell kimutatni ideértve **az általános forgalmi adóról szóló törvény** szerinti közvetett pénz-visszatérítési akció keretében kapott (járó) engedmény - fizetendő általános forgalmi adóval csökkentett - összegét is.

Szt.81. § (5) Egyéb ráfordításként kell kimutatni....., ideértve **az általános forgalmi adóról szóló törvény** szerinti közvetett pénz-visszatérítési akció keretében adott (fizetendő) engedmény - levonható általános forgalmi adóval csökkentett - összegét is.

1.1. 2015. évi számviteli változások /23. dia

- **Üzletág értékesítések elszámolási szabályai, értelmezési problémái**

A témát alapjaiban az Áfa tv. 18. § (1) bekezdése szabályozza, ahol a felsorolt feltételeknek egyidejűleg kell megfelelni ahhoz, hogy az áfa termékértékesítésre, szolgáltatás nyújtására vonatkozó joghatás ne álljon be, azaz adómentes legyen a tranzakció. Feltétele az adómentességnek még az is, hogy a megszerzés a továbbműködtetés szándékával történjen. Számviteli értelemben újdonságnak kizárólag az a különbözet számít, amelyet az Szt.-ben definiáltak és ezt a **különbözetet kell nettó árbevételként elszámolni**.

Szt. 72. § (4) *e) az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti üzletág átruházásakor az üzletág átruházásáért kapott, az átadott eszközök - átadott kötelezettségek értékével csökkentett - piaci értékét meghaladó ellenértéket.*

Értelemszerűen ez az a különbözet, amelyet a másik fél üzleti vagy cégértékként jogosult aktiválni a megszerzéskor. A megszerző félnél ez tehát egy befektetés!

Ha az egész ügyletről úgy beszélünk, mint befektetés eladás vagy befektetés megszerzése, akkor szóba sem jöhetne a nettó árbevételként történő elszámolás. Így azonban felhívjuk a figyelmet arra is, hogy ez az összeg innentől kezdve alapja a helyi iparüzési adónak is.

Elgondolkodtató, hogy a cash flow kimutatásban hol kellene szerepeltetni a helyes bemutatás érdekében ezt a tranzakciót? Megítélésünk szerint csak és kizárólag a befektetett eszközök eladása és megszerzése sorok jöhetnek szóba a direkt elemek között. A számviteli elszámolással tehát valami nincs rendjén, nem igazán indokolt a nettó árbevételben elhelyezni ilyen tartalmú tételt. Ha a Hipa tv. hatálya alá kívánták vonni, akkor azt a Hipa tv-ben kellene szabályozni, nem a számviteli törvényben.

Feladat az üzletág átruházásra /24. dia

Egy vállalkozás értékesítette egyik üzletágát. Az eladott üzletág eladási ára 140 mFt. Az eszközök könyv szerinti nettó értéke 100 mFt, a kötelezettségeké 40 mFt. Az eszközök piaci értéke 120 mFt.

Feladat: Határozza meg a nettó árbevétel és az üzleti vagy cégérték összegét!

Feladat megoldása az üzletág átruházásra /25. dia

Az Szt. fogalom alapján árbevétel: $140 - (120 - 40) = 60$ mFt. Ez azonos az átvevőnél keletkező üzleti vagy cégérték összegével.

Az átadónál az eredmény: $140 - (100 - 40) = 80$ mFt, amely nem azonos az átvevőnél keletkező üzleti vagy cégérték összegével.

Hogyan kell elszámolni az átadónál a 20 mFt különbözetet?

Ha ezt befektetés eladásnak tekintjük, akkor az a 20 mFt-os rész nettó módon elszámolva 9. Egyéb bevétel lesz, a 60 mFt pedig nettó árbevétel, ami növeli a Hipa alapját.

Felmerül a kérdés, hogy az üzletág eladója és vevője egyeztet-e a piaci érték tekintetében? Ha igen, a probléma kezelhető. Mi történik akkor, ha nem azonos a két fél által megállapított (vélelmezett) piaci érték? Ki dönti el, hogy mennyi lesz a nettó árbevétel?

Újabb adókockázat keletkezik a rendszerben.

1.1. 2015. évi számviteli változások /26. dia

- Bizalmi vagyonkezeléssel kapcsolatos számviteli változások**

A gazdasági társaságok szabályaihoz hasonlóan biztosítani szükséges azt a lehetőséget, hogy a bizalmi vagyon tartalékkal kiegészített tárgyévi adózott eredményéből is teljesíthető legyen hozamkifizetés. Ezen kívül pontosították a tartós követelések év végi értékelésének szabályait.

Szt. 50. § (9) A kezelt vagyona szülő tartós követelés bekerülési értéke a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök bizalmi vagyonkezelési szerződés szerinti, együttes értéke.

40. § (8) Bizalmi vagyonkezelés során vagyonkiadásra csak az induló tőke (negatív tartalék, illetve tárgyévi mérleg szerinti veszteség esetén a tartalékkal, illetve a tárgyévi mérleg szerinti veszteséggel csökkentett induló tőke) összegéig kerülhet sor. Évközi vagyonkiadásnál a kiadható vagyon megállapításánál a közbeni mérlegben kimutatott negatív adózott eredményt is figyelembe kell venni.

2016-tól: Az Szt. 40/A. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(7) Bizalmi vagyonkezelés során az előző üzleti évi eredménnyel kiegészített tartalékból akkor teljesíthető hozamkifizetés, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege a hozamkifizetés után sem csökken az induló tőke összege alá.”

1.1. 2015. évi számviteli változások /27. dia

- Közfelügyeleti hatóság ellenőrzése – hatása az ismételt könyvvizsgálat és könyvvizsgálói jelentés visszavonásának összefüggéseire**

A könyvvizsgálói törvény 173/C. § (7) bekezdése d) pontjának hatályos előírása kibővíti a közfelügyeleti hatóság által alkalmazható szankciók körét a nem megfelelő minősítéssel végződő minőség-ellenőrzések esetén. Ez a szankció irányulhat az érintett könyvvizsgálat ismételt elvégzésére vagy a könyvvizsgálói jelentés visszavonására vonatkozó kötelezéssel. Az ismételt könyvvizsgálat elvégzésére vagy a jelentés visszavonására 90 nap áll rendelkezésre a korábbi könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek. Az ismételt könyvvizsgálat elmaradása esetén a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég köteles a korábban kiadott könyvvizsgálói jelentését visszavonni. Amennyiben az ismételt könyvvizsgálatot a korábbi könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég nem végzi el, a vállalkozó köteles az új könyvvizsgálat elvégzéséről a számviteli törvény 155/C. §-a alapján szintén 90 napon belül gondoskodni az általános szabályok szerint.

Az Szt. a fentiek tekintetében csak a visszavont, illetve az új jelentés esetén írja elő a közzétételi és letétbe helyezési előírások általános alkalmazását, illetve azt a tényt, hogy a visszavonást követő 90 napon belül gondoskodni kell az ismételt könyvvizsgálatról.

1.1. 2015. évi számviteli változások /28. dia

154/B. § (3) Amennyiben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés visszavonását és új független könyvvizsgálói jelentés kibocsátását a vállalkozó a visszavont, illetve az új független könyvvizsgálói jelentésre az e törvényben meghatározott közzétételi és letétbe helyezési előírásokat köteles alkalmazni.

155/C. § Amennyiben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés visszavonását, a vállalkozó - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a visszavonást követő 90 napon belül köteles az ismételt könyvvizsgálat elvégzéséről gondoskodni.

Feladat az ismételt könyvvizsgálatra/ 29. dia

Kinek kell elvégeznie az ismételt könyvvizsgálatot, a korábbi könyvvizsgálónak, vagy arra egy új könyvvizsgálót kell megbízni? Kit terhel a könyvvizsgálat költsége ebben az esetben?

Ismételt könyvvizsgálat feladat megoldása

A könyvvizsgálat ismételt elvégzésére elsősorban a korábbi könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget lehet kötelezni, amennyiben ennek feltételei adottak. Az ismételt elvégzésének a szankciójával többek között akkor sújtják a könyvvizsgálót, ha a dokumentációja lapján nem tudja bizonyítani, hogy a munkát ténylegesen elvégezte, vagy akkor, ha a dokumentáció és az ügyfél adatai alapján feltételezhető, hogy a jelentés minősítése nem felel meg a beszámoló tényleges tartalmának. A két esethez kapcsolódóan a könyvvizsgálat ismételt elvégzése eltérő kimenetekhez vezethet (a második esetben biztosan változni fog a jelentés).

Ha a korábbi könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég

- már nincs jogviszonyban a könyvvizsgált vállalkozóval,
- vagy a korábban könyvvizsgált vállalkozás nem teszi lehetővé a korábbi könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek a könyvvizsgálat ismételt elvégzését,
- esetleg arra a korábbi könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég nem hajlandó,

úgy a vállalkozásnak új könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget kell megbíznia a könyvvizsgálat ismételt elvégzésére.

Ez esetben a korábbi könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek a könyvvizsgálói jelentését vissza kell vonnia.

Az, hogy az ismételt könyvvizsgálat költségei kit és milyen mértékben terhelnek, vélhetően csak az ismételt könyvvizsgálat eredménye után derülhet ki.

Alapesetben azt a könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget terhelik a költségek, amelyet köteleztek a vizsgálat ismételt elvégzésére és még jogviszonyban volt.

Minden más esetben a megbízó céget terhelik elsődlegesen a felmerülő költségek, de a tényleges költségviselésnek folytatása lehet annak függvényében, hogy az ismételt könyvvizsgálat milyen eredményre jutott.

Ha bebizonyosodik, hogy az ismételt könyvvizsgálat azonos eredményre jutott a korábbi könyvvizsgálattal, akkor előzetes megállapodás hiányában, polgári per keretében történhet annak eldöntése, hogy kit terhelnek a költségek. (Ebben az esetben a Közfelügyelet is perelhető?)

Ha más eredményre jutott az ismételt könyvvizsgálat, azaz bebizonyosodik, hogy a korábbi könyvvizsgálat tényleg nem felelt meg a minőségi előírásoknak, akkor polgári per keretében lehet érvényesíteni a korábbi könyvvizsgálóval szemben az okozott kárt. Itt lehet szerepe a felelősségbiztosításnak, mert ekkor a biztosítónak kell helytállnia részben vagy egészben az okozott károkért.

1.1.1.7. Gyakorlatban felmerült kérdések rendezése

Ebbe a csoportba azok a törvénymódosítások kerültek, amelyek technikai jellegű pontosító, kiegészítő rendelkezéseket tartalmaznak anélkül, hogy a számviteli törvényt érdemben érintették volna.

1.1. 2015. évi számviteli változások /30. dia

- **Lezárt üzleti évet, éveket érintő módosítások számviteli kezelése, ezek kihatása a könyvvizsgálatra**

A gazdasági események utólagos, beszámolóval lezárt üzleti éveket érintő módosítására általában a hibák és hibahatások elszámolása miatt kerül sor. Hibák és hibahatások akkor keletkeznek a számvitelben, ha a hatályos jogszabályi előírásokat nem vagy nem megfelelően alkalmazzák, helytelenül értelmezik, vagy éppen nem megengedett, tiltott cselekményt követnek el. A kérdés az, hogy mi történik akkor, ha ezek egyikére sem került sor, de a korábban kötött szerződések, megállapodások utólagos módosításai kihatnak a korábbi (lezárt) üzleti évek számviteli beszámolóira. A törvény az ilyen okból bekövetkező módosításokat is ilyen hibának és hibahatásnak tekinti, ezért ezekre a módosításokra is az ellenőrzés módszertanát írja elő alkalmazandó megoldásként.

Szt. 3. § (3) 2. ellenőrzés megállapítása: az ellenőrzés során feltárt, az eszközöket-forrásokat, az eredményt, a saját tőkét érintő hibák és hibahatások, amelyek a beszámolóval lezárt üzleti évvel (évekkel) kapcsolatosak, a hatályos jogszabályi előírások nem vagy nem megfelelő alkalmazásából, helytelen értelmezéséből, vagy nem megengedett, tiltott cselekmény elkövetéséből származnak. Ilyen hibának és hibahatásnak minősül a szerződésmódosítással, a számviteli bizonylatok módosításával dokumentált, beszámolóval lezárt üzleti évet, éveket érintő gazdasági események könyvviteli elszámolásban rögzítendő jellemzőinek utólagos módosítása is;

Könyvvizsgálói szempontból komoly odafigyelést igényel az ilyen utólagos módosítások végigvezetése a számvitelben, mert visszaélésre adhat alkalmat: pl. egy korábbi szerződéses megállapodás utólagos megszüntetése visszamenőleges hatállyal. Ez azt is jelenti, hogy olyan gazdasági események eredményre és vagyonra gyakorolt hatásait kell törölni, amelyek bekövetkeztek, tudatos döntések eredményei voltak, rengeteg hibahatással. Természetesen jogilag alátámasztott utólagos módosítások fogadhatók csak el a számvitelben és tekinthetők hibának.

- **Számviteli beszámoló értékhatárának meghatározása devizás könyvvezetés és beszámoló készítés esetén**

A törvénymódosítás vonatkozó előírása **hiánypótlás**, mert a korábbi szabályokból nem derült ki egyértelműen, hogyan számítandó az összeg, ha valaki forinttól eltérő devizában vezet könyveit és készíti el beszámolóját.

1.1. 2015. évi számviteli változások /31. dia

*Szt. 20. § (5a) Amennyiben a vállalkozó az éves beszámolót a (3)-(5) bekezdés szerint a létesítő okiratban rögzített devizában készíti el, az e törvényben egyes rendelkezések alkalmazásának feltételeként **forintban meghatározott értékhatárokat** a Magyar Nemzeti Bank által az adott időpontra vonatkozóan közzétett, hivatalos devizaárfolyamon történő átszámítással kell figyelembe venni.*

- **Rendeltetésszerű használat megváltozása – átsorolások kérdése**

A korábbi szabály nem rendelkezett arról, mikor kell magát az átsorolást időben végrehajtani. Az új szabály szerint az esemény bekövetkezésekor, de legkésőbb év végén. Ennek az információnak a hiánya félreértésre adhatott okot, mivel jelentős mértékben befolyásolta a helyi iparüzési adó alapját. Az átsorolási kényszer azokra a befektetett eszközökre vonatkozik, amelyeknek megváltozott a rendeltetése és már nem szolgálják tartósan a vállalkozást. Egy esetleges eladás előtti átsorolás azt jelenti, hogy a befektetett eszközből forgóeszköz lesz, amelynek értékesítése a nettó árbevétel érinti, amelyet csökkenthet az eladott áruk beszerzési árával. Ha az eszköz nem kerül átsorolásra és eredeti besorolásának megfelelően kerül értékesítésre, akkor egyéb bevétel és egyéb ráfordítás lesz, ami nem érinti a Hipa alapját. Minden ilyen átsoroláskor vizsgálandó a könyvvizsgáló részéről a kapcsolódó adókockázat is.

1.1. 2015. évi számviteli változások /32. dia

23. § (5) Amennyiben egy adott eszköz **használatára, rendeltetése** a (4) bekezdés szerinti besorolást követően **megváltozik**, mert az **eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva**, akkor annak **besorolását meg kell változtatni**; az eszközt - **legkésőbb a mérlegkészítés időszakában, a mérlegfordulónapra vonatkozóan - át kell sorolni a befektetett eszközök közül a forgóeszközök közé vagy fordítva, a forgóeszközök közül a befektetett eszközök közé.**

1.1. 2015. évi számviteli változások /33. dia

- **Devizafuvar elszámolási szabályainak változása**

Az exportértékesítés esetén a külföldi útszakaszra eső devizafuvar összegének meghatározása és bizonylatolása jelentős adminisztrációs teher volt, amelyet az Szt. 74. § (3) bekezdésének törlesztésével egy csapásra megszüntettek. A továbbiakban tehát nincs megkülönböztetés a belföldi és a külföldi útszakaszra eső fuvar költségek tekintetében, mert mindkettőt az **igénybe vett szolgáltatások költségei** között kell elszámolni és nem lehet nettó árbevétel csökkentő tétel. A változásnak kihatása lehet a helyi iparüzési adó alapjára is, mivel a nettó árbevétel automatikusan megnövekedett a korábbi évekhez képest a külföldi útszakaszra eső devizafuvar összegével.

- **Időbeli elhatárolásokat érintő módosítások**

Az Szt. korábbi devizás értékelési szabálya szerint az üzleti év fordulónapján a devizás eszközöket és a devizás kötelezettségeket kellett átértékelni. Többek véleménye szerint ebbe a körbe nem tartoztak bele az Aktív időbeli elhatárolások és a Passzív időbeli elhatárolások közötti devizás tételek, ezért ezek átértékelését mellőzték. Az Szt. szellemisége szerint azonban ezeket a tételeket a többi devizás tételhez hasonlóan kellett volna kezelni (mivel ezekkel kapcsolatban fennáll az árfolyam kockázat), ezért a törvényben tételesen felsorolásra került a követelés jellegű aktív időbeli elhatárolások és a kötelezettség jellegű passzív időbeli elhatárolások átértékelési kötelezettsége. Az aktív időbeli elhatárolások között tehát a bevételek minősülnek követelés jellegű tételeknek, a forrás oldalon pedig a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása tartozik ide.

1.1. 2015. évi számviteli változások /34. dia

Szt. 60. § (2) A mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát, továbbá a külföldi pénzürtékre szóló - az 54-55. § szerint minősített - minden követelést, ideértve a **követelés jellegű aktív időbeli elhatárolásokat is**, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget, **ideértve a kötelezettség jellegű passzív időbeli elhatárolásokat is**, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó - a (4)-(6) bekezdés szerinti - devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

1.2. 2016. évi számviteli változások

A jelenleg ismert, 2016. évi üzleti évtől hatályos számviteli törvényi változásokat jellemzően az Európai Parlament és Tanács 2013/34/EU Irányelvének hazai szabályozásba való átültetésének kötelezettsége befolyásolta. Ez az irányelv figyelembe veszi a Bizottságnak a szabályozás javítására irányuló programját és különösen az „Intelligens szabályozás az Európai Unióban” című bizottsági közleményt, amelynek célja a lehető legmagasabb szintű szabályozás megtervezése és kidolgozása volt, ugyanakkor biztosítani kívánták az adminisztrációs terhek csökkentését is. Azért, hogy az Szt. maradéktalanul megfeleljen ennek az irányelvnek, szükség volt a törvény több lényeges szabályának módosítására.

1.2.1. Az EU irányelvek átültetésével kapcsolatos változások

1.2.1.1. Fogalmak változásai

2016-tól jelentős mértékben bővülni fog a közérdeklődésre számot tartó vállalkozások köre, mert a számviteli törvény átvette a kamarai törvény e témára vonatkozó definícióját.

1.2. 2016. évi számviteli változások /35. dia

Szt. 3. § (15) E törvény alkalmazásában **közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó**: a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény 2. § 19. pontjában meghatározott fogalom.

19. Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó:

- a) az a gazdálkodó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták,
- b) minden olyan, az a) pont hatálya alá nem tartozó gazdálkodó, amelyet jogszabály közérdeklődésre számot tartónak minősít.

1.2. 2016. évi számviteli változások /36. dia

• Jelentős tulajdoni részesedés fogalma

Az eddigi szabályozás szerinti bontás két csoportot különböztetett meg:

- kapcsolt vállalkozás - anya, leány, közös vezetésű vállalkozások,
- egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozások.

Az EU irányelvben külön kiemelésre kerültek a „számottevő” tulajdoni részesedések, amelyek szabályok átvétele során „jelentős tulajdoni részesedés” elnevezést kapták.

1.2. 2016. évi számviteli változások /37. dia

Gyakorlatilag a korábbi két csoport helyett 3 csoportot kell elkülönítetten bemutatni.

- ♦ Kapcsolt vállalkozások
- ♦ **Jelentős tulajdoni részesedések**
- ♦ Egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozások

Az Szt. 3. § (2) bekezdés a következő 9. ponttal egészül ki:

9. jelentős tulajdoni részesedés: más vállalkozások tőkéjében való, értékpapírban megtestesülő vagy más módon meghatározott jog, amelynek célja az említett vállalkozással való tartós kapcsolat kialakítása révén hozzájárulás annak a vállalkozásnak a tevékenységéhez, amelyik e jogok birtokosa; és amely részesedés mértéke a 20 százalékot meghaladja.

1.2. 2016. évi számviteli változások /38. dia

A társult vállalkozások esetében a definíció tartalmazta a mértékadó befolyásra utalást, de hiányzott hozzá a pontos fogalom. Ezt is beiktatták a törvénybe:

4a. mértékadó befolyást gyakorló: az a vállalkozás, amely egy másik gazdasági társaságnál legalább a szavazatok – 115. § (4) bekezdésében előírt számítási eljárás értelemszerű alkalmazásával számított – 20 százalékaival közvetlenül vagy közvetetten rendelkezik;

1.2. 2016. évi számviteli változások /39. dia

Az új fogalom megjelenésével automatikusan megváltoznak az Szt. vonatkozó mérlegtételei is. Itt is 3 csoportot kell elkülönítetten bemutatni. Az új mérlegtételek a következők:

- Tartós **jelentős tulajdoni** részesedés
- Tartósan adott kölcsön **jelentős tulajdoni** részesedési viszonyban álló vállalkozásban
- Követelések **jelentős tulajdoni** részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- **Jelentős tulajdoni** részesedés
- Hátrasorolt kötelezettségek **jelentős tulajdoni** viszonyban lévő vállalkozással szemben
- Tartós kötelezettségek **jelentős tulajdoni** részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben
- Rövid lejáratú kötelezettségek **jelentős tulajdoni** részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben

A jelentős fogalomba beletartozik minden 20%-ot meghaladó részesedés, de a mérlegtételben nincs benne az anya és a leányvállalati részesedés.

1.2. 2016. évi számviteli változások /40. dia

- **Az eredménykimutatás fogalmainak változása**

Az eredménykimutatásban megváltoznak a pénzügyi műveletek eredményéhez kapcsolódó sorok elnevezései is. Ennek nem irányelvi okai voltak, hanem az összemérés lehetőségének a biztosítása indokolta a módosítást. A **sorok elnevezésének változása** mellett néhány változatlan nevű sor tartalma viszont megváltozik. Pl. a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése elnevezésből nem derül ki, hogy itt kell bemutatni a tartós kölcsönök értékvesztését is.

Az új elnevezések a következők:

- Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek
- Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek
- Részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamveszteségek
- Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások, árfolyamveszteségek

- **Az eredménykimutatások formátumai** közül megszűnik a kétoldalas változat használatának a lehetősége, így már csak egy fajta összköltség és egy fajta forgalmi költség eljárás alapján eredménykimutatás állítható össze.
- **Megszűnik a mérleg szerinti eredmény kategóriája**, ebből következően megváltozik a nyereségfelosztás rendszere.
 - Az eredménykimutatás az Adózott eredmény kategóriánál ér véget és ez kerül be a saját tőkébe.
- **Törlésre kerülnek a rendkívüli tételek**, mert az EU irányelv nem tartalmaz ilyen fogalmat. A kiegészítő mellékletben viszont be kell mutatni azokat a tételeket, amelyek kivételes nagyságúnak vagy előfordulásúnak minősülnek.

Az Szt. 70. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

70. § (1) Az eredménykimutatás a vállalkozó **adózott eredményének a levezetését** – az ellenőrzés megállapításai alapján az előző üzleti év(ek) adózott eredményét módosító jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását elkülönítetten – tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőket, az adózott eredmény összetevőit, kialakulását mutatja be.

70. § (2) Az üzleti év adózott eredményét az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye, a pénzügyi műveletek eredménye **(a kettő együtt adózás előtti eredmény)** az adófizetési kötelezettség levonásával (összevontan adózott eredmény), csökkentett összegben kell meghatározni.

1.2. 2016. évi számviteli változások /41. dia

1.2.1.2. Beszámolókat érintő változások

- **Egyszerűsített éves beszámolónál – jelentős értékhatár emelkedés történt.**

Az Szt. 9. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(2) Egyszerűsített éves beszámolót készíthet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

- a) a mérlegfőösszeg az **1 200 millió forintot**,
- b) az éves nettó árbevétel az **2 400 millió forintot**,
- c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az **50 főt**.

- **Mikrogazdálkodói beszámoló**

Az Szt. 9. §-a a következő (6a) bekezdéssel egészül ki:

Szt. 9. § (6a) **Nem készíthet mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót a(z)**

- a) 2013/34/EU irányelv 2. cikk 14. pontja szerinti **befektetési vállalkozás**,
- b)2013/34/EU irányelv 2. cikk 15. pontja szerinti **pénzügyi holdingvállalkozás**.

- **Konszolidált beszámolónál – jelentős értékhatár emelkedés történt**

Szt. 117. (1) Az anyavállalatnak **nem kell az üzleti évről összevont (konszolidált) éves beszámolót készítenie**, ha az üzleti évet megelőző két – egymást követő – üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

- a) a mérlegfőösszeg **6 000 millió forintot**,
- b) az éves nettó árbevétel **12 000 millió forintot**,
- c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a **250 főt**. ”

1.2. 2016. évi számviteli változások /42. dia

1.2.1.3. Rendkívüli tételek megszüntetése, besorolása az egyéb, illetve pénzügyi tevékenységek közé

A megszüntetett rendkívüli tételeket fő szabályként az egyéb bevételek és egyéb ráfordítások eredménykimutatás sorra kell elszámolni. Kivételt képeznek a részesedéseket és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat érintő változások, mert azokat a pénzügyi műveletek közé helyezték el. A rendkívüli tételek jelentős számban érintették a halasztott bevételeket és halasztott ráfordításokat az időbeli elhatárolások között. Ebben a kérdésben nincs változás a törvényben, mert amit eddig is halasztani kellett, azt ezután is szükséges lesz.

• Egyéb bevételeket, egyéb ráfordításokat érintő gazdasági események:

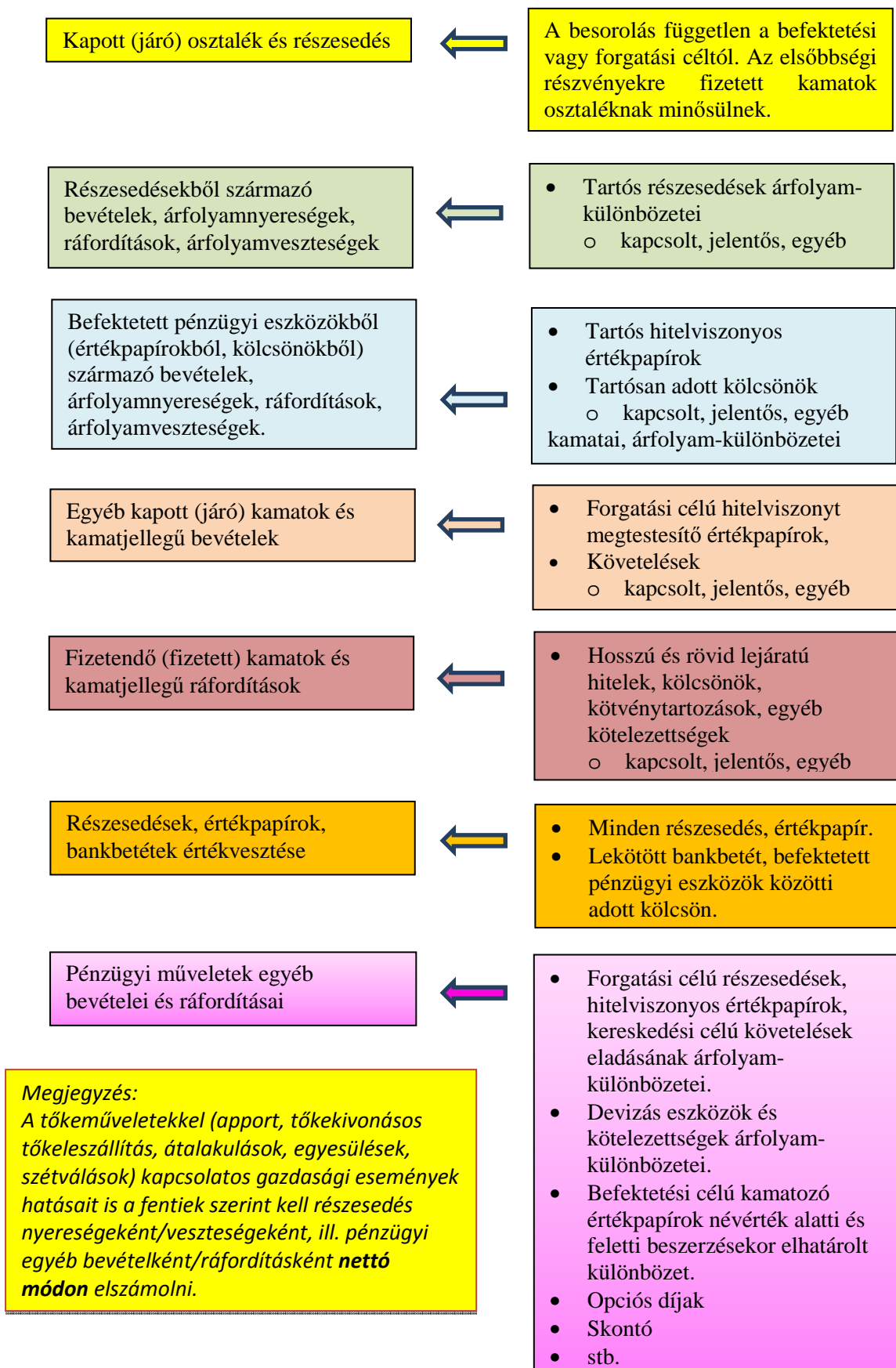
- Tartozásátvállalás – halasztott ráfordításként.
- Tulajdonos gazdasági társaságnál az apport elszámolása (nettó módon), ha nem részesedésről, értékpapírról, vagy kölcsönről van szó.
- Visszafizetési kötelezettség nélkül kapott fejlesztési támogatás, pénzeszköz összege, vagy ezek kifizetése. A fejlesztési támogatás halasztott bevételt generál továbbra is az eddigi szabályoknak megfelelően.
- Térítés nélkül kapott és átadott eszközök és szolgáltatások piaci értéke, vagy jogszabály szerinti értéke. A halasztás itt is érvényes.
- Negatív üzleti vagy cégérték leírt összege.
- A halasztott bevételek feloldása is egyéb bevétel lesz, ha nem részesedésről, értékpapírról, vagy kölcsönről van szó.
- Behajthatatlannak nem minősülő, elengedett követelés, kivéve a tartósan adott kölcsönök elengedését.
- Üzemeltetőnek térítés nélkül átadott eszközök miatti egyéb ráfordítás továbbra is elhatárolható.

• Pénzügyi bevételeket, pénzügyi ráfordításokat érintő gazdasági események:

- Tulajdonos gazdasági társaságnál az apport elszámolása, ha részesedés, értékpapír, vagy kölcsön átadására kerül sor. Az elszámolás nettó módon történik az eredménytől függően.
- Térítés nélkül kapott és átadott részesedések, értékpapírok, kölcsönök piaci értéke, vagy jogszabály szerinti értéke. A halasztás itt is érvényes, de a megfelelő pénzügyi műveletek eredménykimutatás sorát érintve.
- A megszünt részesedés fejében kapott eszközök nyilvántartás szerinti értéke és a kapott ellenérték közötti különbözetet. Az elszámolás nettó módon történik az eredménytől függően.
- Átalakulás, egyesülés, szétválás esetén a tulajdonosoknál elszámolandó tételek (megszűnő részesedés kivezetése, illetve új részesedés állományba vétele). Az elszámolás nettó módon történik az eredménytől függően.

1.2. 2016. évi számviteli változások /43. dia

A pénzügyi tevékenység és a mérlegtételek kapcsolatai (besorolási elvek)

1.2. 2016. évi számviteli változások /44. dia

1.2.1.4. Osztalékfizetéssel kapcsolatos módosítások

A legfontosabb változás az, hogy az osztalékról szóló döntés évében kell elszámolni a kapott és a fizetett osztalékokat is. Ebből következően nem értelmezhető a fizetendő osztalék tekintetében az előző évre kötelezettségként való felvétel. A tárgyévi döntést az előző évi eredménytartaléknak és az adózott eredménynek a figyelembe vételével lehet meghozni. A kifizethetőségre vonatkozó korlátok érdemben nem változtak, de bekerült az értékelési tartalék elé egy „pozitív” jelző, mivel a „negatív” értékelési tartalék a levonás következtében pozitívan hatna, ami értelmezhetetlen lenne az összefüggésben. A korábbi osztalékfizetési korlátok értelmezése is megváltozott a definícióból következően.

1.2. 2016. évi számviteli változások /45. dia

Ha egy vállalkozás eredménytartaléka negatív a fordulónapon, akkor a jövőbeni döntéskor (következő évben) ezt a negatív eredménytartalékot csak az adózott eredményből fedezheti, illetve figyelembe veheti az eddig az **időpontig kapott (járó) osztalékot** (Egyéb követelés kapcsolt vállalkozással szemben könyvelt tétel lesz, pl. a leányvállalattól járó osztalék esetében.) Ahhoz, hogy a korábbi évek mérleg szerinti eredményéhez jussunk a kifizethetőség mértéke tekintetében, a pozitív tőketartalékot az üzleti év zárása előtt (**legfőbb szervi határozat alapján**) át kellene vezetnie a cégeknek a negatív eredménytartalék ellentételezésére, azaz nem lehet már csak a számításnál figyelembe venni, hanem le is kell könyvelni az erről szóló határozatot (a fordulónap előtt kell meghozni a határozatot).

37. § (6) Az osztalék kifizetéséhez az **előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék csak akkor vehető igénybe**, ha az igénybevétel után a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege meghaladja a jegyzett tőke összegét.

1.2. 2016. évi számviteli változások /46. dia

Az Szt. 39. § (3)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(3) Az **előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék akkor fizethető ki osztalékként**, részesedésként, a kamatozó részvény tulajdonosának kamatként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege az osztalék, a részesedés, a kamatozó részvény kamatának figyelembevétele (kifizetése) után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

(3a) A (3) bekezdés szerinti szabad eredménytartalék és saját tőke összegének meghatározásánál **növelő tételként figyelembe lehet venni az előző üzleti évi beszámolóban még nem szereplő, de a tárgyévben a mérlegkészítés időpontjáig elszámolt, a 84. § (1) bekezdés szerinti kapott (járó) osztalék, részesedés összegét.**

1.2. 2016. évi számviteli változások /47. dia

(4) **Osztalékelőlegként** – a más jogszabályban előírt egyéb feltételek mellett – csak akkor fizethető ki a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott eredménytartalék, illetve a közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott adózott eredménnyel kiegészített eredménytartalék, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett – a közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott – **saját tőke összege az osztalékelőleg megállapított összegének figyelembevételével sem csökken a jegyzett tőke összege alá.**

Az osztalékról szóló döntést a közgyűlés, taggyűlés a beszámoló elfogadásának időpontjában hozhat. A későbbiekben már csak osztalék előlegről lehet dönteni, ahol már szükséges a közbenső mérleg. Lásd a Ptk. 3:186. § (1), és a 3:263. § (1) bekezdését, ahol a két egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalék előlegről akkor határozhat egy társaság, ha a szükséges fedezet rendelkezésre áll. Ennek alátámasztására pedig csak a közbenső mérleg alkalmas. (Ha az Szt. beszámoló mérlegének fordulónapja és a döntés időpontja között nem telt még el 6 hónap, akkor sem lehet alátámasztani vele a saját tőkét.)

A szabályok értelemszerűen módosultak a saját részvények megszerzése és a meglévő eredménytartalékból történő jegyzett tőke felemelése esetén is.

39. § (5) A saját részvény, a saját üzletrész, továbbá a visszaváltható részvény visszavásárlásának (megszerzésének) – a más jogszabályban előírtakon túlmenően – az is feltétele, hogy azok visszavásárlására (megszerzésére)

a) a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegében kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék, osztalékként, részesedésként, kamatozó részvény kamataként figyelembe nem vett összege, vagy

b) a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott – osztalékelőlegként figyelembe nem vett – adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összege

fedezetet nyújtson úgy, hogy a lekötött tartalékkal, a pozitív értékelési tartalékkal, továbbá a vissza-vásárlás (a megszerzés) értékével csökkentett saját tőke összege nem csökken a jegyzett tőke összege alá.

Az Szt. 40. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) A jegyzett tőkének a jegyzett tőkén felüli saját tőke terhére történő emelésére akkor és oly mértékben kerülhet sor, ha

a) a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegében, vagy

b) a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében)

kimutatott tőketartalék, valamint az – osztalékként, részesedésként, kamatozó részvény kamataként, illetve osztalékelőlegként figyelembe nem vett – adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék arra fedezetet nyújt és a tőkeemelést követően a jegyzett tőke összege nem haladja meg a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

1.2. 2016. évi számviteli változások /48. dia

- **Az osztalékfizetéshez kapcsolódó eredménykimutatás sorok változása az osztalékot fizető társaságoknál**

A levezetésből jól látható, hogy hiányzik az eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre sor, valamint a fizetett, fizetendő osztalék sor. A változás természetesen kihat majd az összeállítandó cash flow-kimutatásokra is, de sokkal inkább hasonlít majd a nemzetközi számviteli megoldásokra, mint eddig.

B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)

C. Adózás előtti eredmény ($\pm A \pm B$)

X. Adófizetési kötelezettség

D. Adózott eredmény ($\pm C - X$)

1. Feladat az osztalékfizetésre /49. dia

Valamely társaság alábbi adatai ismertek az osztalék megállapításához:

- Adózott eredmény kapott osztalék nélkül 10 000 eFt;
- Fordulónap és a mérlegkészítés között kapott osztalék 2 000 eFt;
- Eredménytartalék (negatív saját tőke elem nincs) 5 000 eFt.

Feladat:

Vezesse le az osztalék maximumának a meghatározását a 2015-ös és a 2016-os szabályok szerint is!

1. Osztalékfizetési feladat megoldása (eFt-ban)

2015-ös szabályok szerint		2016-os szabályok szerint	
Adózott eredmény kapott osztalék nélkül	10 000	Adózott eredmény kapott osztalék nélkül	10 000
Fordulónap és a mérlegkészítés között kapott osztalék	2 000		
Adózott eredmény	12 000	Adózott eredmény	10 000
Osztalékra igénybe vehető ET	5 000	Osztalékra igénybe vehető ET	5 000
Maximum kifizethető osztalék	17 000	Osztalék megállapításáig kapott osztalék	2 000
Mérleg szerinti eredmény	0	Eredménytartalékból kifizethető osztalék	17 000

2. Feladat az osztalékfizetésre /50. dia

Határozza meg a maximálisan kifizethető osztalék összegét a 2015. évi szabályok, illetve a 2016-tól hatályos szabályok alapján az alábbi esetekben!

2015. december 31.

Megnevezés	A	B	C	D
Jegyzett tőke	10 000	10 000	10 000	10 000
Tőketartalék	0	3 000	2 500	4 000
Eredménytartalék	3 000	- 3 000	4 000	- 3 000
Lekötött tartalék	2 000	2 000	2 000	2 000
Tárgyévi adózott eredmény	1 000	1 500	- 2 000	1 500
Jegyzett, de még	1 500	0	1 500	1 500
Kifizethető osztalék maximuma				

2016. december 31.

Megnevezés	A	B	C	D
Jegyzett tőke	10 000	10 000	10 000	10 000
Tőketartalék	0	3 000	2 500	4 000
Eredménytartalék	3 000	- 3 000	4 000	- 3 000
Lekötött tartalék	2 000	2 000	2 000	2 000
Tárgyévi adózott eredmény	1 000	1 500	- 2 000	1 500
Jegyzett, de még	1 500	0	1 500	1 500
Kifizethető osztalék maximuma				

Feladat megoldása az osztalékfizetésre /51. dia

2015. december 31.

Megnevezés	A	B	C	D
Jegyzett tőke	10 000	10 000	10 000	10 000
Tőketartalék	0	3 000	2 500	4 000
Eredménytartalék	3 000	– 3 000	4 000	– 3 000
Lekötött tartalék	2 000	2 000	2 000	2 000
Tárgyévi adózott eredmény	1 000	1 500	– 2 000	1 500
Jegyzett, de még	1 500	0	1 500	1 500
Kifizethető osztalék maximuma	2 500	1 500	2 000	1 000

2016-ban a döntéskor a fizethető osztaléokra vonatkozó lehetőségek a következők:

- A) $3\,000 + 1\,000 - 1\,500 = 2\,500$ eFt.
- B) TT fedezi az ET (–) összegét, a tárgyévi adózott eredmény kifizethető.
- C) $4\,000 - 2\,000 = 2\,000$ A TT fedezi a Jegyzett, de ... összegét, de nem fedezheti a tárgyévi negatív adózott eredményt.
- D) $4\,000 - 3\,000 - 1\,500$ (Jegyzett, de ..) = -500 eFt. $1\,500$ (AE) – $500 = 1\,000$ eFt. A TT fedezi a – ET-ot, és a Jegyzett de ... összegéből 500 eFt-ot, a többi kifizethető osztalékként.

2016. december 31.

Megnevezés	A	B	C	D
Jegyzett tőke	10 000	10 000	10 000	10 000
Tőketartalék	0	3 000	2 500	4 000
Eredménytartalék	3 000	– 3 000	4 000	– 3 000
Lekötött tartalék	2 000	2 000	2 000	2 000
Tárgyévi adózott eredmény	1 000	1 500	– 2 000	1 500
Jegyzett, de még	1 500	0	1 500	1 500
Kifizethető osztalék maximuma	2 500	0	2 000	0

2017-ben a döntéskor az alábbi lehetőségek adódnak az új szabályok szerint.

- A) $3\,000 + 1\,000 - 1\,500 = 2\,500$ eFt, tehát azonos a korábbi szabályok szerint kifizethetővel.
- B) Nem fizethető osztalék, mert csak a + eredménytartalék vehető figyelembe. Ha az előző évi zárás előtt átvezették volna a tőketartalékot veszteségre, akkor $1\,500$ eFt kifizethető lett volna.
- C) $4\,000 - 2\,000 = 2\,000$ A TT fedezi a Jegyzett, de ... összegét, de nem fedezheti a tárgyévi negatív adózott eredményt. Azonos a megoldás a korábbi szabályokkal.
- D) A TT csak a Jegyzett, de ... összegét fedezheti, a negatív eredménytartalékot a tárgyévi adózott eredménynek kellene fedeznie ahhoz, hogy osztalék fizethető legyen. Így nincs fizethető osztalék az új szabályok szerint. Ha az előző évi zárás előtt (legfőbb szervei határozat alapján) átvezettek volna a tőketartalékból $3\,000$ eFt-ot veszteségre, akkor $1\,000$ eFt kifizethető lett volna.

Feladat az osztalékfizetésre /52. dia

Hogyan változna az előző feladat megoldás a „D” esetben, ha a +TT (legfőbb szervi határozat alapján) átvezetésre került az előző év december 31-ig a veszteség rendezésére?

Megoldás:

2016. december 31.

Megnevezés	D	D (átvezetés után)
Jegyzett tőke	10 000	10 000
Tőketartalék	4 000	1 000
Eredménytartalék	– 3 000	0
Lekötött tartalék	2 000	2 000
Tárgyévi adózott eredmény	1 500	1 500
Jegyzett, de még	1 500	1 500
Kifizethető osztalék maximuma	0	1 000

1.2.1.5. Az össze nem hasonlítható adatok kezelésével kapcsolatos változások

Minden beszámolót érintő tartalmi és formai változtatás felveti az összehasonlíthatóság kérdését. Sokféle számviteli megoldás lehetséges magának az összehasonlíthatóságnak a biztosítására. Eldöntendő kérdés ilyenkor, hogy az összehasonlíthatóságot „előre” vagy „vissza” tekintő módon kell megvalósítani. Kérdés lehet az is, hogy a beszámoló főrészeiben biztosítjuk ezt az összehasonlíthatóságot, vagy a kiegészítő mellékletben. Törvényi szinten is előírható lenne a megvalósítás módja, de alacsonyabb szintű jogszabályban is rendezhető lenne a végrehajtás. A jelenlegi törvényi szabályozás lényegében a vállalkozásokra bízta a tényleges megoldást, mert csak alapvető kérdésekben foglal állást. Az összehasonlíthatóságot az új szabályokhoz való alkalmazkodás módszerével határozza meg az átmeneti rendelkezés. A 2016-ot megelőző üzleti évek adatát az első, új szabályok szerint készített beszámolóban az új szabályok szerint kell bemutatni.

1.2. 2016. évi számviteli változások /53. dia

Szt. 177. § (45) A 2016. január elsejével és az azt követően indult üzleti év beszámolójában az előző üzleti év adataként a megelőző üzleti év beszámolójának mérlegfordulónapi adatait az új mérleg és eredménykimutatás séma szerinti részletezésnek megfelelően kell bemutatni.

A számviteli törvényből az is kitűnik, hogy a 2015. évet még a régi szabályok alapján kell zárni és régi szabályok szerint kell elkészíteni a beszámolót.

177. § (44) A 2015. évben induló üzleti évről készített beszámoló összeállítása során a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény és kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

A két szabály egyidejű figyelembe vétele alapján arra a következtetésre juthatunk, hogy a 2015-ös beszámoló összeállításával párhuzamosan célszerű a 2015-ös beszámoló adatainak a 2016-os szabályok szerinti mérlegbe és eredménykimutatásba történő besorolása is, ilyen módon megteremtve a 2016-os beszámoló előző időszak adatát.

1.2.1.6. A kiegészítő melléklet tartalmának változása az éves beszámolóban

A kiegészítő melléklet vonatkozásában két jelentős változás történt a törvényben

1.2. 2016. évi számviteli változások /54. dia

- A rendkívüli tételek megszűnése miatt be kell mutatni a számviteli politikában meghatározott kivételes nagyságú vagy előfordulású gazdasági események hatását.
- Rögzítésre került a bemutatandó információ kötelező sorrendje.

Az Szt. 88. §-a a (4) bekezdést követően a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

(4a) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a számviteli politikában meghatározott kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, ráfordítások és költségek összegét, azok jellegét.

Az Szt. 88. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

(10) A kiegészítő mellékletben szereplő, a mérleghez és az eredménykimutatáshoz kapcsolódó adatokat, magyarázatokat abban a sorrendben kell bemutatni, ahogyan a tételek a mérlegben és az eredménykimutatásban szerepelnek.

1.2. 2016. évi számviteli változások /55. dia

- **Egyéb, kiegészítő mellékletet érintő módosítás, amelyet be kell mutatni:**
 - Abban az esetben, ha a bekerülési értéken értékelt befektetett pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke jelentősen meghaladja azok valós értékét, akkor annak indoklását, hogy miért nem számoltak el értékvesztést, és ennek bizonyítékát.
 - Részvénytársaságnál a kibocsátott részvények adatai mellett meg kell adni az opciós utalvány, opció, illetve hasonló értékpapír vagy jog meglétét.
 - Azokat az értékelési hatásokat, amelyek a Tao-ra is hatottak, átmeneti jellegű tétel esetén a jövőbeni hatást is be kell mutatni.
 - Az egyéb bevételek, egyéb ráfordítások, illetve pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak Tao-ra gyakorolt hatását, amelyek jelentősek.
 - Összeghatártól függetlenül bemutatandók a tökeműveletekhez, az átalakulásokhoz, az egyesülésekhez, a szétválásokhoz kapcsolódó tételek.
 - Bemutatandók bruttó adatokkal a nettó módon történt értékpapír elszámolások.
 - Az igénybe vett szolgáltatások jelentős tételeit ki kell részletezni jogcímenként.
- Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletére vonatkozó szabályok alapvetően csak abban változtak meg, hogy mit szabályoz a törvény és nem az érdemi tartalmat változtatták. Az eddigi előírások azt tartalmazták, hogy mit nem kell bemutatni az éves beszámoló kiegészítő mellékletéhez képest, most viszont azt szabályozzák, hogy mit kell tartalmaznia az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletének.

Szt. 96. § (4) Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletének a 88. § (4), (4a) és (5) bekezdése, a 89. § (4) bekezdés b) pontja, 89. § (6) bekezdése, a 90. § (9) bekezdés a)-e), és g) pontja, a 90. § (2)-(4) bekezdése, a 90 § (3) bekezdés a) pontja és a 90. § (7) bekezdése szerinti adatokat kell tartalmaznia. A 91. § a) pont szerinti adatokból csak a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai létszámát kell bemutatnia.

(4a) Amennyiben az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, akkor a kiegészítő mellékletében be kell mutatnia az 58. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése szerinti adatokat.

Feladat nettó elszámolásra /56. dia

- A) Apportba adtunk egy tárgyi eszközt, amelynek könyv szerinti nettó értéke 20 000 eFt, társasági szerződés szerinti értéke 25 000 eFt volt.
- B) Apportként bevittük egyik kapcsolt részesedésünket egy vállalkozásba. A részesedés könyv szerinti értéke 20 000 eFt, társasági szerződés szerinti értéke 25 000 eFt volt.
- C) Apportként bevittük egyik tartós hitelviszonyos értékpapírunkat egy vállalkozásba. A papírok könyv szerinti értéke 10 000 eFt volt, a társasági szerződés szerinti értéke 8 000 eFt.
- Feladat: Könyvelje a 2016. évi szabályok szerint a fenti gazdasági eseményeket.
A befektetést élvező vállalkozásnál 25%-os tulajdoni hányadot szereztünk mindhárom esetben.**

Feladat megoldása nettó elszámolásra /57. dia**A) Eszköz rendelkezésre bocsátása**

T 3. Egyéb követelések	– K 2 számla	25 000	
	1. Tárgyi eszközök nettó értéke		20 000
	9. Egyéb bevételek		5 000

Cégbíróági bejegyzés

T 1. Tartós jelentős tul. részes.	– K 3. Egyéb követelések	25 000
-----------------------------------	--------------------------	--------

B) Részesedés rendelkezésre bocsátása

T 3. Egyéb követelések	– K 2 számla	25 000	
	1. Tartós részed. kapcs. váll.		20 000
	9. Részesedésekből származó bev.		5 000

Cégbíróági bejegyzés

T 1. Tartós jelentős tul. részes.	– K 3. Egyéb követelések	25 000
-----------------------------------	--------------------------	--------

C) Hitelviszonyos értékpapír rendelkezésre bocsátása

T 2 számla	– K 1. Tartós hitelviszonyt megt. értékpapírok	10 000
	3. Egyéb követelések	8 000
	8. Befekt. pénzügyi eszk.-ből (Ép., kölcsön) sz. ráf.	2 000

Cégbíróági bejegyzés

T 1. Tartós jelentős tul. részes.	– K 3. Egyéb követelések	8 000
-----------------------------------	--------------------------	-------

1.2.1.7. Egyéb speciális célú módosítások**1.2. 2016. évi számviteli változások /58. dia**

- **Üzleti vagy cégérték** keletkezésének és leírásának szabályai megváltoztak.
 - Alapvetően megváltozott az üzleti vagy cégérték fogalma.
 - Törlésre került a minősített többséget biztosító befolyás szerzés esetén keletkező üzleti vagy cégérték aktiválásának a lehetősége. A jövőben a részesedés értéke maga a vételár lesz és nem a mindenkor piaci érték.
 - Átmeneti szabályok alapján a meglévő részesedés értékét kell módosítani a korábbi üzleti vagy cégérték kivezetéskor 2016. január 1-jén, nyitás után.
 - Amennyiben nem becsülhető a hasznos élettartam, a leírásra legalább 5 év, de legfeljebb 10 év alatt kerülhet sor.
 - A terven felüli értékcsökkenés visszaírásra nincs lehetőség.

(3) Az Szt. 3. § (5) bekezdés 1. és 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény alkalmazásában)

1. üzleti vagy cégérték: a megvásárolt társaságért, annak üzletágáért, telephelyéért, üzlethálózatáért fizetett ellenérték és a tételesen állományba vett egyes eszközök piaci értékének a tételesen állományba vett, átvállalt kötelezettségek – e törvény szerinti értékeléssel meghatározott – értékével csökkentett értéke közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték magasabb;

2. negatív üzleti vagy cégérték: a megvásárolt társaságért, annak üzletágáért, telephelyéért, üzlethálózatáért fizetett ellenérték és a tételesen állományba vett egyes eszközök piaci értékének tételesen állományba vett, átvállalt kötelezettségek – e törvény szerinti értékeléssel meghatározott – értékével csökkentett összege közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték alacsonyabb, és ez a különbözet a megszerzett immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek reális értékének arányos csökkentésével sem szűnik meg;

Szt. 49. § (3) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a vásárláskor a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vétélár).

Szt. 52. § (4) A befejezett kísérleti fejlesztés, a befejezett alapítás-átszervezés aktivált értékét 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt, az üzleti vagy cégértéket legalább 5 év, de legfeljebb 10 év alatt lehet leírni, amennyiben ezek hasznos élettartamát nem lehet megbecsülni.

Szt. 53. § (3)..... vissza kell értékelni. Az üzleti vagy cégérték esetében ez az előírás nem alkalmazható.

1.2. 2016. évi számviteli változások /59. dia

- **A kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentés**

Az Szt. VI/A. Fejezete tárgyalja ezt a témát a 134/A. és 134/B. §-okban.

(Nem jellemző Magyarországon, információink szerint egyetlen céget érint ez a szabály! Az oktatási anyagban ezzel a témával nem foglalkozunk.)

- **A könyvvizsgálói jelentés tartalmának változása az Szt-ben**

A módosítás arra irányult, hogy a **könyvvizsgáló nyilatkozzon** a könyvvizsgálói jelentésében az üzleti jelentés egyes kérdéseiről különböző szempontból. Így:

- az Üzleti jelentés összhangja az Szt-vel és más jogszabályokkal megvan-e?
- az Üzleti jelentésből tudomására jutott-e lényeges hibás közlés és az milyen jellegű?
- ha az értékpapírt kibocsátó társaság értékpapírjait (EGT-ben) kereskedésre befogadták, akkor üzleti jelentésében vállalatirányítási nyilatkozatot tesz, amelynek egyes elemeiről a könyvvizsgálónak a jelentésében véleményt kell írnia, illetve nyilatkoznia kell, hogy ezen információkat rendelkezésére bocsátották-e vagy sem.

1.2. 2016. évi számviteli változások /60. dia

1.2.1.8. IFRS az egyedi beszámolókra

A jelenleg ismert szándékok alapján 2016-tól lehetőség lesz az IFRS-ek hazai bevezetésére az egyedi beszámolók tekintetében is. A kormány szándékainak komolyságát mutatja a témáról hozott kormányrendelet, amelynek alapján elkezdődtek az érdemi munkálatok. A jelenlegi elképzelések szerint egyes szektorokban kötelezővé, másutt pedig választhatóvá kívánják tenni a beszámoltatás ezen formájának alkalmazási lehetőségét. A választhatóság nagyságrend függő lesz, és igazodni fog a könyvvizsgálati kötelezettség értékhatárához. (Jelenleg 300 mFt-os nettó árbevétel.)

A bevezetés azon cégek számára lesz igazán előnyös, akiknek eddig az IFRS-ek rendszere szerint kellett konszolidált beszámolót készíteni, és e mellett el kellett készíteni a hazai szabályok szerinti egyedi beszámolóikat is. Azoknak a társaságoknak is előnyös lesz, amelyeknek a Számviteli törvény szerinti beszámoló mellett az anyavállalat információs igényei szerint az IFRS szabályai alapján készített beszámolót is össze kellett állítani (az Szt. szerinti beszámolót "átfordították").

A bevezetés ütemterve a következők szerint várható:¹**A Kormány**

- 1. támogatja** a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (a továbbiakban: IFRS-ek) egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazását;
- 2. jóváhagyja** az IFRS-ek egyedi beszámolási célokra történő magyarországi bevezetésének ütemezését a következők szerint:
 - a) a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által felügyelt intézmények kivételével 2016. január 1-jétől választható**
 - aa) azon vállalkozások számára, amelyek értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) bármely tagállamának szabályozott piacán forgalmazzák,
 - ab) anyavállalati döntés alapján azon vállalkozások számára, amelyek legfelsőbb anyavállalata a konszolidált beszámolóját az IFRS-ek alapján készíti el;
 - b) 2017. január 1-jétől kötelező**
 - ba) azon vállalkozások számára, amelyek értékpapírjait az EGT bármely tagállamának szabályozott piacán forgalmazzák,
 - bb) a hitelintézetek és a hitelintézetekkel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozások számára, a szövetkezeti hitelintézetek és a szövetkezeti hitelintézetek integrációjában részt vevő egyéb hitelintézetek, valamint egyes kisebb méretű hitelintézetek kivételével;
 - c) 2017. január 1-jétől választható**
 - ca) a biztosítók számára, a szolvencia II. szabályozás alá nem tartozó biztosító egyesületek kivételével,
 - cb) az MNB felügyelete alá tartozó, az előzőekben nem említett intézmények számára, a pénztárak kivételével,
 - cc) az előzőekben nem említett, könyvvizsgálati kötelezettség alá eső társaságok számára;
 - d) 2018. január 1-jétől kötelező** a szövetkezeti hitelintézetek és a szövetkezeti hitelintézetek integrációjában részt vevő egyéb hitelintézetek, valamint a bb) alpont szerinti egyes kisebb méretű hitelintézetek számára;

¹ A Kormány 1387/2015. (VI. 12.) Korm. határozata a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazásáról 1-2. pontja.